



## FIȘA DISCIPLINEI

### Lexicologie, semantică

Anul universitar: 2025/2026

#### 1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Departamentul de Limba Maghiară și Lingvistică Generală
1.4. Domeniul de studii	Filologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura maghiară (specializarea B)
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

#### 2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Limba maghiară II.: Lexicologie, semantică				Codul disciplinei	LLM2221
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. univ. dr. Csomortáni Magdolna Lect. univ. dr. Németh Boglárka				
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. univ. dr. Csomortáni Magdolna Lect. univ. dr. Németh Boglárka				
2.4. Anul de studiu	I.	2.5. Semestrul	2.	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

#### 3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
<b>Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)</b>					<b>ore</b>
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					26
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					23
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					4
Alte activități					0
<b>3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)</b>				<b>70</b>	
<b>3.8. Total ore pe semestru</b>				<b>126</b>	
<b>3.9. Numărul de credite</b>				<b>5</b>	

Data avizării în Decanat  
Numele și semnătura decanului



#### 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

#### 5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs, videoproiector, PC, boxe
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală de seminar, videoproiector, PC, boxe

#### 6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<p>C3 Descrierea sincronică și diacronică a fenomenului lexical al limbii materne.</p> <p>C3.2 Elaborarea unor proiecte profesionale în domeniul lexicului limbii materne contemporane și, în general, al lingvisticii, pornind de la principiile studiului diacronic și sincron al acesteia. Elaborarea unui discurs oral/scriș complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis, din punct de vedere logic pe o temă de lexicologie contemporană.</p> <p>C1.1 Definirea conceptelor, identificarea și exemplificarea limbajului specific lingvisticii generale; cunoașterea unor metode de analiză specifice studiului interdisciplinar al științelor umaniste.</p> <p>C1.4 Abordarea critică a ideilor și orientărilor teoretice în studiul literaturii precum și al lingvisticii.</p> <p>C1.5 Elaborarea unui discurs oral/scriș complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic, pe o temă de lingvistică generală.</p> <p>C2.2 Interpretarea relației dintre mesajul oral sau scriș și contextul său, explicarea tehnicilor argumentative și de construcție a mesajului în limba maternă, cât și în limba română / modernă.</p> <p>C2.5 Organizarea unor dezbateri, construirea unui studiu de caz și argumentarea structurii acestuia.</p> <p>C3.1 Definirea și exemplificarea conceptelor, domeniilor și metodelor lingvistice de bază, a structurii și funcționării limbii materne în sincronie și diacronie.</p> <p>C3.2 Explicarea și interpretarea realității lingvistice contemporane. Explicarea principalelor linii de evoluție a limbii materne, a diferențelor dintre normă și uz.</p> <p>C3.3 Analiza sub aspect lingvistic a oricărui act de comunicare orală sau scrișă; utilizarea informației teoretice în aplicații practice (predarea limbii materne, monitorizarea și optimizarea comunicării verbale etc.).</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională.</p> <p>CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice.</p>

#### 7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)



<b>7.1 Obiectivul general al disciplinei</b>	<p><b>Lexicologie:</b> Fundamentarea cunoștințelor de lexicologie și lexicografie. Familiarizarea studenților cu metodele și cunoștințele de bază aferente domeniului semanticii.</p> <p><b>Semantică:</b> Familiarizarea studenților cu metodele și cunoștințele de bază aferente domeniului semanticii.</p>
<b>7.2 Obiectivele specifice</b>	<p><b>Lexicologie:</b> Aproximarea conceptelor fundamentale operante în studiul nivelului lexical; înțelegerea raportului dintre sistematicitate și sistematizare în descrierea lexicului; surprinderea caracterului dinamic al lexicului.</p> <p>Familiarizarea studenților cu cele mai interesante și cercetate probleme și fenomene legate de semantică, într-un fel în care studenții vor dobândi cunoștințe privind soluțiile și metodele folosite de diferitele subdomenii ale semanticii. Scopul orelor este cunoașterea și înțelegerea subiectelor enumerate mai jos, și ca urmare aprofundarea cunoștințelor generale privind cele mai importante probleme semantice la nivel lexical și propozițional, scopurile, metodele și principiile lingvisticii moderne.</p> <p><b>Semantică:</b> Familiarizarea studenților cu cele mai interesante și cercetate probleme și fenomene legate de semantică, într-un fel în care studenții vor dobândi cunoștințe privind soluțiile și metodele folosite de diferitele subdomenii ale semanticii. Scopul orelor este cunoașterea și înțelegerea subiectelor enumerate mai jos, și ca urmare aprofundarea cunoștințelor generale privind cele mai importante probleme semantice la nivel lexical și propozițional, scopurile, metodele și principiile lingvisticii moderne.</p>

## 8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<b>Lexicologie</b>		
1. Introducere.	Prelegerea, explicația, discuția	
2. Cuvântul și lexicul.	Prelegerea, explicația, discuția	
3. Lexicul și dicționarul. Schimbare de paradigmă în lexicografie.	Prelegerea, explicația, discuția	
4. Structura diacronică a lexicului 1.	Prelegerea, explicația, discuția	
5. Structura sincronică a lexicului 1.	Prelegerea, explicația, discuția	
6. Frazemele lexicului.	Prelegerea, explicația, discuția	
7. Schimbările lexicului.	Prelegerea, explicația, discuția	
<b>Bibliografie</b>		
<p>Bokor József: A szóképzés és a szótárírás. In: A. Jászó Anna (főszerk.): <i>A magyar nyelv könyve</i>. Bp., 2007. 161-196.  <a href="https://edoc.pub/a-magyar-nyelv-knyve-pdf-free.html">https://edoc.pub/a-magyar-nyelv-knyve-pdf-free.html</a></p> <p>Fábián Pál-Szathmári István-Terestyéni Ferenc, <i>A magyar stilisztika vázlata</i>. Bp., 1958.</p> <p>Fóris Ágota: <i>Szótár és oktatás</i>. Pécs, 2002. Fóris Ágota: <i>Szótár és oktatás</i>. Pécs, 2002. <a href="https://mek.oszk.hu/01800/01890/">https://mek.oszk.hu/01800/01890/</a></p> <p>Groza, Liviu: <i>Elemente de lexicologie</i>. București, 2015.</p>		



Zsemlyei János, <i>A mai magyar nyelv szókészlete és szótárai</i> . Kolozsvár, 1996.		
<b>Semantică</b>		
1. Curs introductiv: exerciții	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
2. Teoriile semnificației, curente și tendințe în semantică	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
3. Semantică vs. pragmatică	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
4. Antonimia și contradicția	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
5. Structura argumentală verbală și rolurile tematice	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
6. Structuri temporale și situaționale	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
7. Semantică în sistemul disciplinelor lingvistice	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
<b>Bibliografie</b>		
Kenesei István 2011. Jelentések. In uő: <i>A nyelv és a nyelvek</i> . Akadémiai Kiadó, Budapest, 142–55. Kiefer Ferenc 2006. <i>Aspektus és akcióminőség. Különös tekintettel a magyar nyelvre</i> . Akadémiai Kiadó, Budapest, 16–33. Pethő József 2004. <i>Jelentés</i> . Bölcsész Konzorcium, Budapest, 9–105. Németh Boglárka 2012. A magyar aspektusrendszer. In uő: <i>Az aspektus a magyar nyelvben</i> . Tinta Könyvkiadó, Budapest, 78–110.		
8.2 Seminar		Observații
<b>Lexicologie</b>		
1. Introducere	Prezentare, discuția, exercițiul, dezbateră	
2. Dicționarul explicativ. Lexicul limbii standard.	Prezentare, discuția, exercițiul, dezbateră	
3. Dicționarul de regionalisme. Lexicul regional.	Prezentare, discuția, exercițiul, dezbateră	
4. Dicționarul onomastic. Numele proprii.	Prezentare, discuția, exercițiul, dezbateră	



5. Dictionarul de termeni tehnici și științifici. Termeni tehnici și științifici.	Prezentare, discuția, exercițiul, dezbateră	
6. Dictionarul online.	Prezentare, discuția, exercițiul, dezbateră	
7. Recapitulare.	Prezentare, discuția, exercițiul, dezbateră	

### Bibliografie

Bokor József: A szókészlettan és a szótárírás. In: A. Jászó Anna (főszerk.): *A magyar nyelv könyve*. Bp., 2007. 161-196.  
<https://edoc.pub/a-magyar-nyelv-knyve-pdf-free.html>  
Fóris Ágota: *A magyar terminológia helyzete és fejlesztésének feladatai napjainkban*.  
<http://www.matud.iif.hu/06jun/15.html>  
Gaal Péter: *Onlineszótár-használat Magyarországon (OHM) egy kérdőíves szótárhasználati felmérés eredményei* –  
[http://alakalmazottnyelvtudomany.hu/wordpen/wp-content/uploads/Gaal\\_P.pdf](http://alakalmazottnyelvtudomany.hu/wordpen/wp-content/uploads/Gaal_P.pdf)  
Pusztai Ferenc: *Egynyelvű szótáraink és a nyelvhasználat*. Nyr. 2012. 370-378.  
Pusztai Ferenc: *Leíró lexikográfiánk változó és változatlan feladatai*. MNy. 1994. 413-421.  
Sólyom Réka: *Neologizmusok a mai magyar szókészletben*. <http://docplayer.hu/10145163-Neologizmusok-a-mai-magyar-szokeszletben.html>  
Zsemlyei János, *A mai magyar nyelv szókészlete és szótárjai*. Kolozsvár, 1996.

### Semantică

1. Conceptul și tipologia semnelor	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
2. Tipologia semnificației	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
3. Ierarhia conceptuală și sinonimia	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
4. Polisemia și omonimia	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
5. Structuri temporale și situaționale	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
6. Studiu de caz: construcțiile predicative adverbiale	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
7. Sumar, pregătire pentru examen	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză	



	comună	
<b>Bibliografie</b>  Kenesei István 2011. Jelentések. In uő: <i>A nyelv és a nyelvek</i> . Akadémiai Kiadó, Budapest, 142–55. Kiefer Ferenc 2006. <i>Aspektus és akcióminőség. Különös tekintettel a magyar nyelvre</i> . Akadémiai Kiadó, Budapest, 16–33. Pethő József 2004. <i>Jelentéstan</i> . Bölcsész Konzorcium, Budapest, 9–105. Németh Boglárka 2012. A magyar aspektusrendszer. In uő: <i>Az aspektus a magyar nyelvben</i> . Tinta Könyvkiadó, Budapest, 78–110.		

**9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Școlar Județean.

**10. Evaluare**

Tip activitate		10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4. Curs	Lexicologie	Sistemul logic al cunoștințelor de lexicologie, lexicografie.	Examen scris / 70%	Lexicologie: 50% Semantică: 50%
		Acuratețea cunoștințelor teoretice și practice, aplicarea adecvată a acestora.		
		Cunoașterea terminologiei. Atitudine critică.		
	Semantică	Cunoașterea fenomenelor prezentate.	Evaluarea lucrării scrise și a testelor / 70%	
		Exemplificarea corectă a fenomenelor semantice prezentate, folosirea corectă a exemplelor lingvistice.		
		Explicații logice și coerente, utilizarea corectă a conceptelor.		

Data avizării în Decanat  
Numele și semnătura decanului



10.5. Seminar	Lexicologie	Competența de a realiza analiza lexicală, de a investiga lexical și etimologic un text, o secvență de text, corpus, de a opera cu principalele lucrări lexicografice.	Test / 30%	
		Cunoașterea terminologiei. Atitudine critică.		
	Semantică	Cunoașterea fenomenelor prezentate.	Evaluarea participării active și a exercițiilor rezolvate în timpul orelor / 30%	
		Exemplificarea corectă a fenomenelor semantice prezentate, folosirea corectă a exemplelor lingvistice.		
		Explicații logice și coerente, utilizarea corectă a conceptelor.		

#### 10.6 Standard minim de performanță

##### **Lexicologie:**

Rezultatele în învățare sunt apreciate la examen cu note întregi de la 10 la 1. Nota 5 certifică dobândirea competențelor minimale aferente disciplinei și promovarea examenului.

##### **Semantică:**

Cunoașterea, identificarea, definirea și aplicarea corectă a conceptelor teoretice de bază în cadrul unor analize semantice.

Participare activă la minim 5 seminarii și 3 cursuri.

#### 11. Etichete ODD

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							

Data avizării în Decanat  
Numele și semnătura decanului



UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI  
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM  
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT  
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY  
TRADITIO ET EXCELLENTIA



Facultatea de Litere  
Str. Horea nr. 31  
400202, Cluj-Napoca  
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data completării:  
26.01.2025.

Semnătura titularului de curs

Csomortáni Magdolna

maeb

Semnătura titularului de seminar

Csomortáni Magdolna

maeb

Data avizării în departament:  
29.01.2025

Semnătura directorului de departament

Berz Alina

Data avizării în Decanat  
Numele și semnătura decanului